



LEERNETWERK INTEGRALE AANPAK MULTIPROBLEMATHIEK

Leeratelier Maatwerk en Regie

Verschillende medewerkers uit het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden hebben het afgelopen jaar deelgenomen aan de online masterclass Maatwerk en Regie. De masterclass is in 2020 ontwikkeld samen met de gemeente Den Haag (OCW en SZW), het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden en de Hogescholen Leiden en Haage Hogeschool. Het leeratelier is bedoeld voor professionals die de spiraal willen doorbreken van complexe problematiek bij huishoudens en zo echt verandering tot stand brengen.

Lees [hier](#) over de masterclass en de ervaringen van Bonny de Waal, Reclassering Nederland.

LEERNETWERK ARMOEDE EN SCHULDEN

Leeratelier Armoede: vraag jij ernaar? En wat doe je dan?

Op donderdag 3 juni heeft een online leeratelier met 30 deelnemers vanuit het werkveld, gemeenten en het lectoraat Sociale Innovatie & Ondernemerschap plaatsgevonden. De online bijeenkomst ging over het signaleren en bestrijden van armoede en schulden in de regio Leiden & Den Haag. De aanwezigen hebben vanuit verschillende perspectieven samen mét en ván elkaar geleerd over vroegsignalering.

Niet onbelangrijk, want het onderwerp staat volop in de aandacht bij gemeenten en het werkveld. Hoe maak je contact op het moment dat een signaal is binnengekomen? Hoe om te gaan met handelingsverlegenheid bij hulpverleners? Wat zijn good practices en wat juist niet? En is er genoeg aandacht voor de doelgroep GGZ of het kind in het gezin?

Lees het [verslag](#) voor een uitgebreidere samenvatting van het leeratelier en de powerpointsheets.

ARMOEDE DOORBREEK JE
NIET ALLEEN
ontmoetingen in drie gemeenten

Ben Bokseveld
b.h.h.bokseveld@saxion.nl

Werkplaatsen Sociaal Domein | HOGESCHOOL UTRECHT | HAN UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES | SAXION HOGESCHOOL

Bijeenkomst Aanpak armoede in Katwijk



“Het begint vaak bij één rekening wat iemand niet kan betalen” Op maandag 28 juni was bij Stappers, jongeren centrum in Katwijk, de eerste ontmoeting van de leerwerkgemeenschap; betrokken mensen die de noodzaak voelen om iets te betekenen en een bijdrage willen leveren om armoede in Katwijk aan te pakken. Het gemêleerde gezelschap zorgde tijdens deze eerste bijeenkomst voor de ‘ontmoeting’ van verschillende perspectieven op de problematiek van armoede en schulden. Opvallend was dat de deelnemers niet wilde spreken over ‘de doelgroep’. Het zijn mensen die het moeilijk hebben en ondersteuning nodig hebben en dat

vaak niet durven te vragen. Een beschrijving van de doelgroep is namelijk niet mogelijk want deze groep is te divers; allerlei verschillende mensen kunnen schulden krijgen; ook mensen die een goed betaalde baan hebben.

Lees [hier](#) het verslag van de bijeenkomst.

LEERNETWERK GEZOND EN SOCIAAL

Leeratelier Positieve Gezondheid: handvatten voor professionals en beleidsmakers

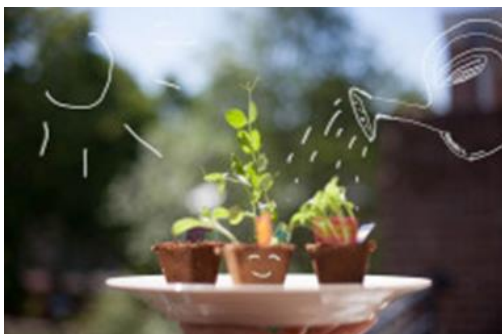
Circa 70 professionals uit zorg, welzijn, onderwijs en overheid namen 29 juni deel aan de tweede online leeratelier Positieve Gezondheid. Deze werd georganiseerd door de Alliantie Positieve Gezondheid Zuid-Holland Noord en de Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden.

Positieve Gezondheid geeft zorgverleners de mogelijkheid om ‘het andere gesprek’ met inwoners en patiënten aan te gaan, vanuit een gelijkwaardige relatie. Ook de verbinding tussen zorg en welzijn geeft mogelijkheden om mensen vooruit te helpen. “Maar als je Positieve Gezondheid belangrijk vindt, moet je er ook iets mee doen”, klonk het tijdens de tweede bijeenkomst van het Leeratelier Positieve Gezondheid.

Hoe kun je als zorg- of hulpverlener zonder ervaring aan de slag met Positieve Gezondheid? Hoe kun je, na de startfase, vervolgstappen zetten en het ook beleidsmatig tot een succes maken? Tijdens deze tweede bijeenkomst deelden sprekers en deelnemers elf handvatten om op te pakken.

Hierbij de [presentatie](#) en het [verslag](#) en een [artikel](#) van het leeratelier.

Op 18 november 2021 organiseert de Werkplaats samen met de Alliantie Positieve Gezondheid de volgende bijeenkomst.



Leeratelier Wat vinden Haagse ouderen belangrijk?

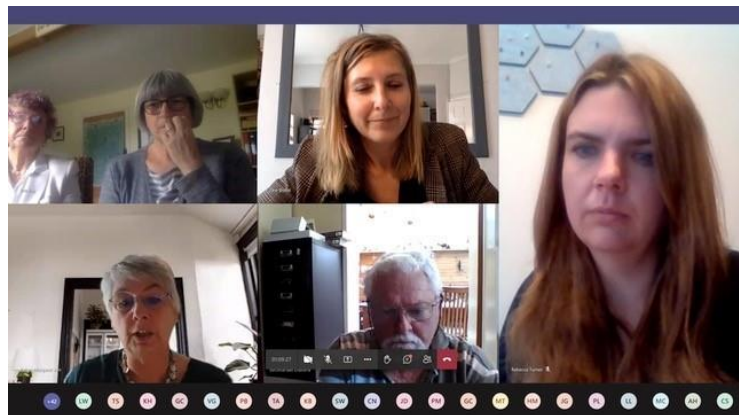


Op 30 juni vond het online leeratelier 'Wat vinden Haagse ouderen belangrijk?' plaats in de studio van Oudtopia. Mari Groenendaal, onderzoeker bij Woonzorg Haaglanden, coördineerde het leeratelier. Stef Verhoeven van Oudtopia nam de deelnemers online mee in een ongebruikelijke, maar wel goede vraag om over na te gaan denken: *Waar staat je laatste huis? En wat neem je mee naar dit laatste thuis?* Daarna gaf lector Joost van Hoof een presentatie over seniorvriendelijke stad. Hierbij het [verslag](#) en [presentatie](#) van het leeratelier.

PARTICIPATIEF ONDERZOEK: PRIORITEITEN VAN OUDEREN BIJ LANGER ZELFSTANDIG WONEN

Op 7 juli presenteerden onderzoeker Margaret von Faber (lectoraat Sociale Innovatie en Ondernemerschap) samen met twee ouderen als co-onderzoekers van het Ouderenberaad Zuid-Holland Noord, de resultaten van een participatief video-onderzoek tijdens de online *British Society of Gerontology Annual Conference* (7-9 juli 2021).

Participatief onderzoek is een manier van onderzoek waarin de doelgroep op actieve wijze wordt betrokken bij de opzet, dataverzameling, analyse en/of het verspreiden van resultaten.



In een apart symposium werd met andere onderzoekers én ouderen gediscussieerd over de voor- en nadelen van participatieve onderzoeksmethoden met ouderen als co-onderzoekers. Margaret en co-onderzoekers presenteerden het [video-onderzoek](#) over 'leeftijdsvriendelijke omgeving', zoals uitgevoerd in Den Haag en in Leiden.

In dit video-onderzoek laten ouderen zelf met behulp van video's zien wat voor hen belangrijke prioriteiten zijn in het langer zelfstandig kunnen blijven wonen in de eigen omgeving. Het percentage ouderen dat in een stedelijke omgeving woont loopt wereldwijd op tot 68% in 2050. De leerpunten uit de projecten in Den Haag en Leiden, worden verwerkt in een nieuw participatief video-onderzoek dat in Noordwijk uitgevoerd zal worden in het najaar 2021.

Voor meer informatie: Margaret von Faber (faber.von.m@hsleiden.nl)

SAMENWERKEN AAN EEN BETERE TOEGANG GEMEENTE VOORSCHOTEN



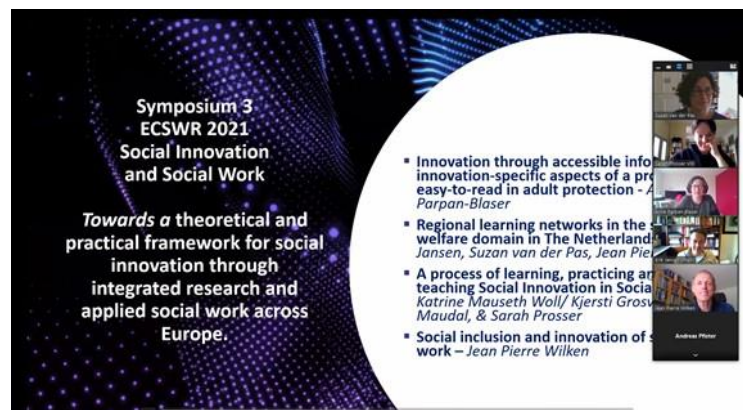
Stand van zaken Toegang gemeente Voorschoten. Het verbetertraject toegang (samenwerken aan een betere toegang sociaal domein), ondersteund vanuit Movisie, is nu een half jaar bezig. Vanuit de Werkplaats wordt de gemeente Voorschoten ondersteund om de toegang te verbeteren op het gebied van de toegang voor jeugd (kind en gezin). Er zijn al mooie opbrengsten te constateren, waardoor de toegang beter ingericht en georganiseerd kan worden voor de jeugd in Voorschoten. De transformatiedoelen worden duidelijker meegenomen in de visie, verantwoordelijkheid, de verbindende samenwerking en uitvoering van het werken met jeugd, vanuit een ingezette gesprekstoel gemeentelijke kaders en de deskundigheid en wensen van professionals. De communicatie tussen gemeente

en organisaties die zich met jeugd bezighouden is verbeterd. Men weet elkaar sneller te vinden en de juiste professionele vragen te stellen. Onder begeleiding van Wiep Staal (projectcoördinator Werkplaats) is er een tijdspad gemaakt om te komen tot integraal samenwerken en meer ruimte voor de professional. Inmiddels heeft Movisie al veel kennis verzameld uit verschillende toegangstrajecten. Deze kennisdocumenten zijn [hier](#) te vinden voor andere gemeenten en belangstellenden.

Voor meer informatie: [Wiep Staal \(staal.w@hsleiden.nl\)](mailto:staal.w@hsleiden.nl)

ONDERZOEK NAAR REGIONALE LEERNETWERKEN IN HET WELZIJNSDOMEIN

Vanuit de landelijke werkgroep Lerende Praktijken van de Werkplaatsen Sociaal Domein hebben Erik Jansen (Hogeschool Arnhem en Nijmegen) samen met Suzan van der Pas (Hogeschool Leiden) en Jean Pierre Wilken (Hogeschool Utrecht) een paper gepresenteerd tijdens de online *European Conference for Social Work Research* in Bucharest (5-7 mei 2021). De presentatie vond plaats in een symposium over sociale innovatie in de context van sociaal werk in Europa. In dit paper presenteerden ze een onderzoek onder 17 verschillende lerende netwerken van de 15 Werkplaatsen Sociaal Domein.



Het doel van het onderzoek was om de verschillende werkwijzen van lerende praktijken in de Werkplaatsen in kaart te brengen. Uit de resultaten bleek dat er een grote diversiteit was in aanpak en werkwijzen waarbij sommige lerende praktijken meer formeel georganiseerd waren en andere meer informeel. Alle leernetwerken maakten gebruik van enige vorm van reflectie om de deelnemers te stimuleren om over hun eigen grens heen te kunnen kijken en schuring op durven te zoeken. De rol van zogeheten 'boundary workers' ofwel grenswerker bleek daarbij van groot belang om het leerproces te begeleiden. Daarnaast werd in de lerende netwerken ook rekening gehouden met de lokale setting en context.

Vanuit de landelijke werkgroep is al eerder een korte publicatie verschenen in het *Journal of Social Intervention* onder de titel: [Sociaal transformeren kan alleen lerend](#).

RAPPORT '20 JAAR VADERCENTRUM ADAM: DE BETEKENIS VOOR ZIJN BEZOEKERS'



Het afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar de betekenis die bezoekers van het Vadercentrum Adam in Den Haag zelf toekennen aan hun deelname aan de activiteiten van het centrum. Naast de betekenis van het centrum voor de persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie van bezoekers, komt het centrum in de interviews vooral naar voren als een plek waar je mensen ontmoet, waar mensen met verschillende achtergronden met elkaar in gesprek gaan, waar je van betekenis kunt zijn voor anderen en ieder op zijn manier een bijdrage levert aan het dagelijks functioneren van het centrum en het zo met elkaar vormgeeft en maakt tot wat het is.

Lees [hier](#) het rapport.

SAMEN ZOEKEN EN SAMEN LEREN

Ken je dat gevoel dat je op zoek bent naar speelplekken waar iedereen de ruimte krijgt om mee te denken en mee te praten? Een plek waar we zicht krijgen op de veerkracht van gezinnen, zien hoe professionals samen leren en ontwikkelen. Docentonderzoeker [Ido de Vries](#) van het [lectoraat Sociale Innovatie en Ondernemerschap](#) staat stil bij het 'samen zoeken en samen leren' en neemt met zijn blog afscheid van het leernetwerk gezond-sociaal.

Leer hier de [blog](#).

LEESTIPS

[Handreiking omgaan met armoede in het sociaal domein gelanceerd](#)

[Werk maken van de menselijke maat](#)

[Propositie 'De winst van het sociaal domein'](#)

SAVE THE DATE

15 september: Inspiratiebijeenkomst Seniorvriendelijk Delft – Tanthof. 15.00-18.00 uur.

28 oktober: Leeratelier Armoede en Schulden. 15.00-17.00 uur.

16 november. Symposium Kwetsbare gezinnen en professionele moed met een integrale blik, AW Samen en Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden. 15.00-17.00 uur

18 november: Leeratelier Positieve Gezondheid. 15.00-17.00 uur

25 november: Leeratelier Werken aan dementievriendelijke gemeenschappen. 15.00-18.00 uur

AAN- OF AFMELDEN NIEUWSBRIEF

Anmelden voor de nieuwsbrief kan door een e-mail te sturen naar Wendy van Lienden: lienden.van.w@hsleiden.nl